

Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz
Julsundvegen 4
6412 MOLDE

Vår dato: 17.12.2024

Vår ref.: 201901315-863 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVEs svar på henvendelse om hinderbelysningen i Haram vindkraftverk fra Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz

NVE viser til deres brev av 30.08.24 angående hinderbelysningen i Haram vindkraftverk og vårt foreløpige svar på henvendelsen i brev av 05.11.2024.¹

Bakgrunn

I deres brev av 30.08.24 vises det til at Nei til vindkraft Haramsøy (NVH) har tilskrevet NVE med anmodning om endringer i lysmerkingen ved Haram vindkraftverk. NVH ber om at antallet turbiner med aktive hinderlys reduseres fra 8 til 6. Videre ber de om at Haram Kraft AS (HKAS) går over til et system for behovsstyrt tenning av hinderlys, eller alternativt faste lys på turbinene.

I vårt foreløpige svar i brev av 05.11.2024 viser vi til at Luftfartstilsynet er myndighet for merking av luftfartshinder og at NVE ikke kan pålegge merking som ikke er i samsvar med Luftfartstilsynets bestemmelser og anbefalinger. Vi skrev også at vi ville komme tilbake til deres henvendelse etter at vi har innhentet konsesjonærs kommentarer.

NVE ba i e-post av 05.11.2024 om tilbakemeldinger fra HKAS vedrørende dagens lysmerking ved Haram vindkraftverk. Den 12.11.2024 gjennomførte NVE og HKAS et møte hvor våre spørsmål ble utdypet og diskutert. I etterkant av møtet har NVE mottatt HKAS sine skriftlige kommentarer.

I HKAS sine kommentarer av 28.11.2024 forklarer de at Luftfartstilsynet (LT) stiller som krav at minimum 6 turbiner skal ha tente hinderlys.² Videre viser de til at LT har anbefalt at alle 8 turbinene har tente lys. Dette med bakgrunn i den reviderte forskriften om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder datert 01.01.2024. HKAS opplyser at de vil ta kontakt med LT for en endelig avklaring om hvor mange turbiner som må ha tente lys.

Angående blinkende lys viser HKAS til at det er ulike oppfatninger om hva som er minst belastende for omgivelsene. HKAS opplyser at de vil kontakte Haram kommune for å

¹ NVE-ref.: 201901315-854

² NVE-ref.: 201901315-862

undersøke om de har opplysninger omkring hva som er ønskelig. Dersom det er klare oppfatninger av hvilken type lys (blinkende eller fast) som ønskelig, vil de informere NVE om dette. De opplyser også at et eventuelt skifte til faste hinderlys vil medføre en betydelig kostnad på ca. 100 000,- kr pr turbin.

Videre forklarer HKAS at system for behovsstyrt tenning av hinderlys ikke har vært vurdert eller planlagt under konsesjonsprosessen på grunn av flere forhold, blant annet manglende definisjoner og beskrivelse i forskrifter og lovverk.

NVEs vurdering

NVE konstaterer at HKAS vil forsøke å få en endelig avklaring med LT på hvor mange turbiner som må ha hinderlys i bruk. Vi legger til grunn at HKAS vil redusere antallet turbiner med lys fra 8 til 6, dersom det er mulig.

Videre konstaterer vi at HKAS vil innhente kommunens vurdering av om det er ønskelig for omgivelsene at turbinene har konstante lys. NVE viser til at vi ved godkjenning av justert MTA- og detaljplan den 18.09.2020 vurderte lysvirkningene fra vindkraftverket.³ I vår vurdering anbefales permanente lys. Dette er imidlertid ikke et vilkår for vår godkjenning av detaljplan. I HKAS sine kommentarer opplyses det ikke om årsaken til at det ved etablering av vindkraftverket ble valgt en løsning med blinkende lys. Vi har derfor vært i kontakt med HKAS og bedt dem om å innhente LT sin vurdering av om permanente lys kan benyttes i vindkraftverket.

HKAS informerte NVE den 13.12.2024 om at de foreløpig ikke har mottatt LT sine vurderinger av færre og permanente lys.

Når det gjelder system for behovsstyrt tenning av hinderlys viser vi til at NVE har hatt omfattende dialog med andre vindkraftverk som krav om behovsstyring i sine anlegg. Det er i dag ingen vindkraftverk som har et godkjent system etter de nye kravene i forskrift om merking av luftfartshinder. Aktørene i bransjen bekrefter at det er svært krevende å oppfylle kravene til et slikt system. LT har også bekreftet dette ovenfor NVE i e-post av 14.11.2024⁴. Vi viser også til at Odal og Gismarvik vindkraftverk har fått utsatt frist for implementering av dette typen anlegg til 1.1.2027, fordi de trenger mer tid til å utvikle et system som kan oppfylle kravene.

Etter NVEs vurdering er det i dag ikke grunnlag for å pålegge HKAS å utrede om det er teknisk- og økonomisk gjennomførbart å implementere behovsstyring i vindkraftverket. Hinderlysene som benyttes ved Haram vindkraftverk er i samsvar med gjeldene regelverk fastsatt av Luftfartstilsynet. Videre viser vi til at det i NVEs vedtak av 18.09.2020 ikke er satt krav om behovsstyrt tenning av hinderlysene. NVEs godkjenning er gitt med utgangspunkt i at lysene ville være tent til enhver tid.

Med hilsen

³ NVE-ref.: 201901315-340

⁴ NVE-ref.: 201502175-483

Christoffer Solberg Bjønness
Avdelingsingeniør

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz

Kopimottakerliste:

ZEPHYR AS - Arild Fjeldahl
Haram kommune